31977L0453

PADOMES DIREKTĪVA

(1977. gada 27. jūnijs)

par normatīvo un administratīvo aktu noteikumu koordinēšanu attiecībā uz vispārējās aprūpes māsu darbību

(77/453/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 49., 57., 66. un 235. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ([1]),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

tā kā, lai panāktu diplomu, apliecību un citu vispārējās aprūpes māsu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu savstarpēju atzīšanu, kā izklāstīts Padomes Direktīvā 77/452/EEK ([3]), tas apstāklis, ka mācību kursi dalībvalstīs ir salīdzināmi, ļauj koordinēšanu šajā jomā noteikt kā prasību par obligāto standartu ievērošanu, kas sniedz dalībvalstīm izvēles brīvību attiecībā uz mācību organizēšanu;

tā kā šajā direktīvā paredzētā koordinēšana neizslēdz turpmāku koordinēšanu;

tā kā šajā direktīvā paredzētā koordinēšana attiecas uz vispārējās aprūpes māsu profesionālo sagatavošanu; tā kā šobrīd attiecībā uz mācībām lielākā daļa dalībvalstu nenošķir tādas māsas, kas ir darbinieces, no pašnodarbinātām māsām; tā kā šā iemesla dēļ un lai pēc iespējas veicinātu speciālistu brīvu pārvietošanos Kopienā, ir lietderīgi attiecināt šo direktīvu arī uz māsām — darbiniecēm,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Dalībvalstis nosaka, ka, lai saņemtu diplomu, apliecību vai citu vispārējās aprūpes māsas kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kā noteikts Direktīvas 77/452/EEK 3. pantā, ir jābūt nokārtotam eksāmenam, kurš nodrošina to, ka mācību laikā attiecīgā persona ir apguvusi:

a) atbilstīgas zināšanas tajās zinātnes jomās, uz kurām balstās vispārējā aprūpe, to skaitā pietiekamu izpratni par vesela un slima cilvēka organismu, fizioloģiskajām funkcijām un uzvedību un par veselības stāvokļa saistību ar cilvēka fizisko un sociālo vidi;

b) pietiekamas zināšanas attiecībā uz profesijas raksturu un profesionālo ētiku, kā arī attiecībā uz vispārējiem veselības un aprūpes principiem;

c) atbilstīgu klīnisko pieredzi; šī pieredze, kura ir vērtīga mācību ziņā, būtu jāapgūst kvalificētu medmāsu uzraudzībā un vietās ar pietiekamu skaitu kvalificētā personāla un pienācīgu aprīkojumu pacientu aprūpei;

d) spēju piedalīties kopšanas personāla praktiskajās mācībās un pieredzi darbā ar šo personālu;

e) pieredzi darbam ar citu profesiju pārstāvjiem, kas strādā veselības aprūpes nozarē.

2. Šā panta 1. punktā minētajās mācībās ietilpst vismaz:

a) vispārējā 10 klašu izglītība, ko apliecina diploms, apliecība vai cits kvalifikāciju apliecinošs dokuments, ko dalībvalstī izsniegušas kompetentās iestādes vai struktūras, vai sertifikāts par līdzvērtīga standarta iestājeksāmenu nokārtošanu uzņemšanai māsu skolā;

([1]) OV C 65, 5.6.1970., 12. lpp.
([2]) OV C 108, 26.8.1970., 23. lpp.
([3]) OV L 176, 15.7.1977., 1. lpp.

b) pilna laika mācības sagatavošanai specialitātē, kurās jābūt iekļautiem tiem mācību programmas priekšmetiem, kas izklāstīti šīs direktīvas pielikumā un kas aptver trīs gadu jeb 4 600 stundu teorētisko un praktisko nodarbību kursu.

3. Dalībvalstis nodrošina to, lai iestādes, kas sagatavo medicīnas māsas, būtu atbildīgas par teorijas un prakses koordinēšanu visā programmā.

Pielikuma A daļā minētās teorētiskās un tehniskās mācības tiek līdzsvarotas un koordinētas ar tā paša pielikuma B daļā minētajām māsu klīniskajām mācībām tādējādi, lai pienācīgi varētu apgūt 1. punktā uzskaitītās zināšanas un pieredzi.

Māsu klīniskās mācības noris uzraudzītas praktizēšanās veidā slimnīcas nodaļās vai citos veselības dienestos, to skaitā mājas aprūpes dienestos, ko apstiprinājušas kompetentas iestādes vai struktūras. Šo mācību laikā topošās māsas piedalās nodaļu darbā tiktāl, ciktāl šī darbība dod ieguldījumu viņu mācībās. Viņas tiek informētas par aprūpes atbildību.

4. Vēlākais piecus gadus pēc šīs direktīvas izziņošanas un, ievērojot situācijas pārskatīšanu, Padome pēc Komisijas ierosinājuma lemj par to, vai ir jāsaglabā vai jāgroza 3. punkta noteikumi par līdzsvaru starp māsu teorētiskajām un tehniskajām nodarbībām no vienas puses un klīniskajām nodarbībām no otras puses.

5. Dalībvalstis var piešķirt daļēju izņēmumu tādām personām, kas ir apguvušas daļu no 2. punkta b) apakšpunktā minētajām mācībām atšķirīgā, bet vismaz līdzvērtīga standarta mācību veidā.

2. pants

Neatkarīgi no 1. panta noteikumiem dalībvalstis var atļaut daļlaika mācības ar kompetentu valsts iestāžu apstiprinātiem nosacījumiem.

Daļlaika mācību kopējais laiks nedrīkst būt mazāks, nekā tas ir pilna laika mācībām. Daļlaika mācības nedrīkst pazemināt mācību standartu.

3. pants

Šī direktīva arī attiecas uz dalībvalstu pilsoņiem, kuri saskaņā ar Padomes 1968. gada 15. oktobra Regulu (EEK) Nr. 1612/68 par darbaspēka brīvu pārvietošanos Kopienā [1] strādā vai strādās kādā no Direktīvas 77/452/EEK 1. pantā minētajiem darbiem kā darbinieki.

4. pants

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šīs direktīvas prasības divu gadu laikā pēc tās izziņošanas, un tūlīt par to informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu svarīgākos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Ja kāda dalībvalsts, piemērojot šo direktīvu, sastopas ar ievērojamiem sarežģījumiem noteiktās jomās, Komisija izskata šos sarežģījumus sadarbībā ar attiecīgo valsti un lūdz atzinumu Veselības aizsardzības augstāko amatpersonu komitejai, kas izveidota ar Lēmumu 75/365/EEK [2], kurš grozīts ar Lēmumu 77/455/EEK [3].

Vajadzības gadījumā Komisija iesniedz Padomei attiecīgus priekšlikumus.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1977. gada 27. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J. SILKIN

---

[1] OV L 257, 19.10.1968., 2. lpp.
[2] OV L 167, 30.6.1975., 19. lpp.
[3] OV L 176, 15.7.1977., 13. lpp.

PIELIKUMS

VISPĀRĒJĀS APRŪPES MĀSU MĀCĪBU PROGRAMMA

Mācības, kuru rezultātā tiek iegūts diploms, apliecība vai cits vispārējās aprūpes māsas kvalifikāciju apliecinošs dokuments, sastāv no šādām daļām:

A. **Teorētiskās un tehniskās nodarbības:**

a) *aprūpe*:

profesijas raksturs un profesionālā ētika,

vispārējie veselības un aprūpes principi,

aprūpes principi saistībā ar:

— vispārējo un specializēto medicīnu,
— vispārējo un specializēto ķirurģiju,
— bērnu aprūpi un pediatriju,
— mātes un jaundzimušā kopšanu,
— garīgo veselību un psihiatriju,
— veco ļaužu aprūpi un geriatriju;

b) *fundamentālās zinātnes*:

anatomija un fizioloģija,

patoloģija,

bakterioloģija, virusoloģija un parazitoloģija,

biofizika, bioķīmija un radioloģija,

dietoloģija,

higiēna:
— medicīniskā profilakse,
— veselības mācība,
farmakoloģija;

c) *sociālās zinātnes*:

sociioloģija,
psiholoģija,
vadības pamati,
pedagoģijas pamati,
tiesību akti sociālajā un veselības aizsardzības jomā,
aprūpes tiesiskie aspekti.

B. **Klīniskās nodarbības:**

aprūpe saistībā ar:

— vispārējo un specializēto medicīnu,
— vispārējo un specializēto ķirurģiju,
— bērnu aprūpi un pediatriju,
— mātes un jaundzimušā kopšanu,
— garīgo veselību un psihiatriju,
— veco ļaužu aprūpi un geriatriju,
— mājas aprūpi.